

Arbetsmarknadsdepartementet
A2016/01333/I

Remissvar avseende promemoria

Ändringar i fråga om sysselsättning för mottagande av asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn

Ärendet

Promemorian "Ändringar i fråga om sysselsättning för mottagande av asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn" (Ds 2016:21)" har inkommit för yttrande till Danderyds kommun.

Remissvaret ska vara Arbetsmarknadsdepartementet tillhanda senast den 12 augusti 2016. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

Danderyds kommun konstaterar att promemorian har sänts ut med kort remisstid under sommarperioden. Det försvårar remissinstansernas arbete med att ta fram ett väl förankrat allsidigt svar.

Förslaget om att begränsa möjligheten att placera ensamkommande barn i annan kommun

I promemorian föreslås ändringar i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.(LMA) som innebär att ett anvisat barn endast ska få placeras i ett boende i en annan kommun än anvisningskommunen om kommunerna har ingått en särskild överenskommelse. Undantag föreslås kunna ske vid placeringar med stöd av lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) eller med stöd av socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) vid motsvarande vårdbehov och samtycke finns, eller om det finns "synnerliga skäl".

Omfattande vårdbehov definieras enligt 3 § LVU och anses föreligga "när den unge utsätter sin hälsa eller utveckling för en påtaglig risk att skadas genom missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende." Omfattande vårdbehov inkluderar också barn med särskilt "tungt", "specifikt" vårdbehov i form av "fysiska, psykiska eller sociala problem som behöver särskilda insatser." I dessa undantagsfall bör kommunen få placera barnet i en annan kommun efter att ha ansökt och fått godkännande från länsstyrelsen.

Arbetsmarknadsdepartementet
A2016/01333/I

Placeringar av ensamkommande barn som skett i en annan kommun än anvisningskommunen före den 1 januari 2017 föreslås fortsätta att gälla även om det inte finns en särskild överenskommelse om placering

Socialnämndens synpunkter

Mottagandet av ensamkommande barn ska ske inom givna tidsramar, vilket i praktiken innebär en stark tidspress. Under hösten 2015 ledde den kraftiga ökningen av antalet ensamkommande barn att många anvisningskommuner placerade barn i andra kommuner. Trots stora påfrestningar har kommunerna löst uppgiften även i det akuta skedet under hösten 2015. Att nu ändra förutsättningarna med kort varsel och med en så kort omställningstid är orimligt.

Socialnämnden stöttar förslaget om att det inte ska genomföras särskilda överenskommelser för de barn och ungdomar som placerats i annan kommun före den 1 januari 2017

Socialnämnden instämmer i intentionen att huvudinriktningen ska vara att placeringar av anvisade ensamkommande barn ska kunna ske inom anvisningskommunen och gälla alla barn och unga som är aktuella för dygnetruntvård inom socialtjänsten (närhetsprincipen). Vikten av god kvalitet, att hitta en plats som matchar individuella behov under tidspress innebär dock att placering i annan kommun ibland är den bästa lösningen utifrån ett barnperspektiv. Denna avvägning bör kommunerna självständigt svara för.

Barnperspektivet och FN:s konvention om barnens rättigheter ska gälla alla barn som vistas i landet, oavsett om barnet eller den unge är född här eller har kommit till Sverige av någon anledning.

Förslaget om att en statlig myndighet (Länsstyrelsen), efter ansökan, ska godkänna en placering utanför anvisningskommunen strider mot kommunallagens bestämmelser om det kommunala självstyret och regeringsformens bestämmelser om proportionalitetsprincipen. Förslaget riskerar även att fördröja placeringen till nackdel för berörda barn och ungdomar. Socialnämnden anser därmed att kommunerna måste ha en självständig rätt att bedöma var en placering ska ske när det inte är möjligt att placera ett barn inom kommunen.

Nämnden ställer sig även tveksam till att Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) i dessa fall ska vara överordnad både kommunallagen och sociallagstiftningen.

Risk för ökad administration

Förslaget om upprättandet av överenskommelser mellan kommuner för placering i annan kommun än den egna, medför ytterligare en administrativ process. I vissa fall kommer överenskommelser säkert behöva göras med

Arbetsmarknadsdepartementet
A2016/01333/I

flera kommuner. Förslaget om att en statlig myndighet (Länsstyrelsen), efter ansökan, ska godkänna en placering utanför anvisningskommunen är även en ny process som medför ökad administration. En tillräcklig analys av hur dessa processer kommer påverka kommunerna och länsstyrelserna saknas.

Nämnden anser även att det är nödvändigt med riktlinjer för hur kommunerna ska gå tillväga vid överföringen och vilka kriterier som bör finnas. Vilka är parter? Vilka ska delta vid behov av en överföring? Vad ska kommunerna komma överens om i en sådan överenskommelse? Det är även nödvändigt med en tydlig information om vem/vilka som ska kontaktas inför en överföring till annan kommunen. Om förslaget genomförs bedömer socialnämnden att kommunerna kommer att behöva längre tid på sig för att ordna en placering inom anvisningskommunen, vilket i sin tur kommer att leda till att barn riskerar att bli kvar i ankomstkommunerna.

Förslag om ändring av Migrationsverkets ansvar för att ge asylsökande sysselsättning

Migrationsverkets ansvar för att asylsökande får tillfälle att delta i svenskundervisning och andra former av sysselsättning föreslås upphöra. Vidare föreslås att Migrationsverkets ansvar för att ge asylsökande sysselsättning ändras i samband med att en ny struktur för tidiga insatser för asylsökande införs. Förslaget är avsett att ge bättre förutsättningar för bl.a. organisationer inom det civila samhället att arbeta med asylsökande och nyanlända, exempelvis med verksamheter som främjar etablering, delaktighet och social sammanhållning.

Förslaget innebär även att nuvarande ansvarsfördelning för insatser under asylprocessen bör ändras så att länsstyrelserna får ansvaret för att samordna insatser som syftar till att stärka asylsökandes kunskaper i svenska och för andra etableringsfrämjande åtgärder.

Socialnämndens synpunkter

Socialnämnden instämmer i att tidiga insatser är avgörande och viktiga för en etablering i samhället och för integrationsprocessen. I förslaget om ändring av Migrationsverkets ansvar är det dock oklart om vilka förväntningar som ställs på kommunerna och de samhälleliga aktörerna för att stärka asylsökandes kunskaper i svenska (SFI) och för andra etableringsfrämjande insatser.

Det finns även oklarheter i hur Länsstyrelsernas samordningsansvar ska se ut i praktiken och om förslaget kommer att generera ytterligare kostnader för kommunerna. Ytterligare klaganden efterfrågas också kring vilka förväntningar som ställs på kommunerna och det civila samhället.

DANDERYDS KOMMUN

Socialkontoret
Gunilla Sivander

REMISSVAR

2016-08-12

Dnr: SN 2016/0114

4(4)

Arbetsmarknadsdepartementet
A2016/01333/I

Socialnämnden anser att den uppdelning som finns idag mellan kommunerna och Arbetsförmedlingens ansvar för personer med uppehållstillstånd och Migrationsverkets ansvar för personer som söker asyl har en tydlighet och bör kvarstå. Flera aktörer såsom Länsstyrelserna befaras inte öka effektiviteten.

Carina Erlandsson
socialnämndens ordförande